

КОДЕКС ЕТИКЕ

ХОМЕОПАТА СРБИЈЕ

ПРЕАМБУЛА

Хомеопатија је једна од метода лечења којом се стимулише процес салутогенезе (исцељења) на свим нивоима бића - менталном, емотивном и физичком, хармонизацијом енергетског статуса организма дејством примењеног хомеопатског средства, и као таква је призната метода лечења у Републици Србији.

Носиоци те делатности јесу хомеопате, особе са стеченим теоријским знањем и практичним клиничким искуством током хомеопатског образовања, а на начин прописан одговарајућим правним актима. Хомеопата је дужан да по завршетку основног хомеопатског образовања настави са индивидуалним професионалним усавршавањем, најмање до успостављања националних стандарда хомеопатске едукације.

Поред знања и вештина које хомеопатија као метода лечења нуди, она поставља и циљеве и вредности као идеале које хомеопата прихвата као своја врховна етичка начела, а то је да најкраћим и најсигурнијим путем, уз помоћ објективних системских принципа, пацијента води до брзог, нежног и трајног излечења.

Прихватајући да је људскост изнад професионалног и да свака метода лечења има своја ограничења, хомеопата настоји да влада хомеопатском вештином лечења у складу са најновијим научним, теоријским и практичним, достигнућима из ове области. Хомеопата је стога свестан како ограничења саме медицинске методе, тако и ограничења својих умећа и сходно томе одговорно према себи, струци и пацијенту одлучује када хомеопатска метода лечења или он као терапеут нису најпримеренији вид третмана.

Хомеопата се обавезује да ће поштовати људска права и достојанство пацијената, да ће остварити и задржати висок ниво компетенција у свом раду, да ће бити професионално и научно одговоран према пацијентима, хомеопатској заједници и друштву, и да ће кроз своје деловање промовисати интегритет у хомеопатској уметности лечења, образовању хомеопата и практичном раду.

Обављајући своју хомеопатску праксу, хомеопата је дужан да:

- ✚ Остане унутар граница хомеопатије као научно-медицинске методе, њених постојећих знања и решења. Такође, хомеопата настоји да својим практичним радом и научним ангажманом увећа постојећа знања.

- ✚ Не прекорачи своје стручне квалификације уз континуирано стручно усавршавање и стицање нових компетенција.
- ✚ Поштује важеће законске одредбе у Републици Србији, како опште тако и посебне.
- ✚ Поштује етичка начела овог кодекса, а да у ситуацијама које нису обухваћене кодексом преузме личну одговорност за свој професионални ангажман.

1. ОДНОС ПРЕМА СТРУЧНОМ И ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

У сваком подручју делатности хомеопата свој посао обавља на нивоу стандарда који важе за дато подручје. При томе он прихвата да никакви циљеви - струковни или ванструковни, не могу бити изнад достојанства и добробити појединца који је непосредно или посредно укључен у професионални однос.

1.1.Хомеопатија као метода лечења је истовремено и област медицинских научних истраживања. Стога хомеопата треба да доприноси медицинској бази података, да не спречава или омета друге у прикупљању података релевантних за истраживања одређених медицинских тема и све у складу са Законом о заштити података о личности.

1.2.Хомеопата је дужан да се према сваком пацијенту опходи на професионално стандардизован начин без обзира на полну, узрасну, конфесионалну, националну или политичку припадности пацијента.

1.3.Хомеопата је дужан да у пуној мери уважи културне и друге особености људи са којима ради.

1.4.Обављајући своју праксу хомеопата настоји да у потпуности задовољи захтев за непристрасним сведочењем пацијентовим тегобама, односно да што објективније региструје и анализира вербалне и невербалне податке које пацијент саопштава о себи.

1.5.Вршећи емпиријска истраживања и доказивања хомеопатских средстава хомеопата се обавезује на пуно поштовање равноправности сваког учесника у научном истраживању и студији доказивања хомеопатског средства.

1.6.Хомеопата је дужан да прибави валидну сагласност учесника у научном истраживању и студији доказивања хомеопатског средства. Сагласност је валидна уколико је добијена на поштен начин. То значи да за добијање сагласности није дозвољено користити принуду, уцењивање или обмањивање, али јесте дозвољено убеђивање аргументима.

1.6.1.Уколико учесник у научном истраживању и студији доказивања хомеопатског средства није у стању да пружи валидну сагласност (у случају малолетних особа или теже психички измењених особа), она се мора прибавити од родитеља, старатеља, односно лица и установа којима су овакве особе поверене на старање.

1.6.2.Хомеопата истраживач је дужан да све учеснике у научном истраживању и студији доказивања хомеопатског средства који дају сагласност упозна са свим особинама истраживања и доказивања које су релевантне за добијање сагласности.

1.7.Хомеопата истраживач је дужан да прихвати одлуку учесника у научном истраживању и студији доказивања хомеопатског средства, укључујући и друга лица која пружају сагласност, да у било ком тренутку одустане од даљег учествовања.

1.7.1.Хомеопата истраживач је дужан да на захтев учесника у научном истраживању и студији доказивања хомеопатског средства који одустаје од истог, избрише све податке који се односе на њега, а сакупљени су у дотадашњем току истраживања и доказивања.

1.8.Хомеопата не сме методом посматрања нарушавати приватност и сферу интима пацијента. У начелу, посматрање без добијене сагласности дозвољено је у оним околностима где посматрани очекује да може бити посматран од стране непознатих особа (приликом клиничких вежби студената хомеопатије), али се и тада мора накнадно прибавити валидна сагласност уколико се врши трајно бележење случаја, а у складу са Законом о заштити података о личности.

1.8.1.Уколико пацијент захтева брисање забележених података, хомеопата је дужан да том захтеву удовољи.

2. ОДНОС ПРЕМА ПАЦИЈЕНТУ

Пуна, односно недељива професионална надлежност хомеопате важи у раду како са појединцем, тако и са групом. У овим оквирима хомеопата настоји да примени своја стручна знања и вештине за добробит пацијента, поштујући истовремено његово достојанство. Као и пацијент, и хомеопата је личност; иако је хомеопата у функцији терапеута, истовремено је и неодвојиви део терапијског процеса. Стога хомеопата има на уму да и он као личност може бити извор стручно и етички неоправданих поступака.

2.1.Једна од основних дужности хомеопате састоји се у томе да не нашкоди пацијенту.

2.1.1.Хомеопата је дужан да негује само-критичност и да пажљиво узима у обзир добронамерна указивања колега о својим личним изворима смањене компетентности.

2.1.2.У случају привременог и пролазног смањења стручне или моралне компетентности (услед органске болести, разних животних стресова или других ометености) хомеопата треба да одустане од рада са пацијентом.

2.1.3.У случају трајнијих сметњи хомеопата треба да се посаветује са искусним и непристрасним колегом и да предузме кораке како би стекао контролу над изворима сметњи и како би спречио њихов негативан утицај на рад са пацијентом.

2.2.Хомеопата самостално обавља искључиво оне послове за које је стекао стручне квалификације.

2.2.1.После основних студија хомеопата је дужан да се, по мери својих могућности, даље стручно усавршава, користећи расположиве облике професионалне комуникације, едукације и усавршавања.

2.2.2.Хомеопата може да предузима и послове за које још не поседује формалне квалификације уколико има обезбеђено одобрење од стране колега са потребним квалификацијама или супервизију ментора.

2.2.3. Хомеопата са завршеном адекватном едукацијом из области хомеопатије може примити пацијента који од њега тражи хомеопатски третман, али је од суштинске важности да буде свестан ограничења како хомеопатског третмана, тако и своје клиничке стручности.

2.2.4.Хомеопата је дужан да пажљиво процени здравствено стање пацијента и да уколико оно превазилази његове компетенције, истог упути код искуснијег колеге или на адекватнији медицински третман.

2.2.5.Тежина пацијентовог стања не сме бити ни преувеличана, ни умањена, нити хомеопата сме давати било какво обећање о резултатима третмана, како пацијенту тако ни другим повезаним лицима.

2.3.За своје услуге хомеопата прима искључиво ону материјалну надокнаду која је претходно уговорена са пацијентом, односно која је прописана од стране установе у којој ради.

2.4.Хомеопата је свестан да у његовом односу са пацијентом долази до разлике у моћи (психолошкој, институционалној, итд.), те је стога дужан да о томе води рачуна како не би дошло до њене злоупотребе.

2.4.1.Хомеопата је дужан да избегне мешање професионалног са другим врстама односа – фамилијарним, рођачким, пријатељским и свим осталим, уколико постоји опасност да професионални однос буде угрожен.

2.4.2.Ни под којим околностима хомеопата не сме предузимати сексуалну активност са својим пацијентом или студентом у току трајања њиховог професионалног односа. Обе стране морају бити свесне постојања јасно дефинисаних граница терапеутског или образовног односа.

2.5.Пацијенту за кога хомеопата посумња да је изложен насиљу, као и пацијенту који то изјави, потребна је изузетно емпатична и пажљива подршка. Хомеопата је дужан да надлежним службама пријави сваки вид насиља којем је његов пацијент изложен, водећи при том рачуна о добробити пацијента, као и о томе да га својим поступцима не изложи егзистенцијалној угрожености.

2.6.У професионални однос са пацијентом хомеопата ступа на основу валидне сагласности.

2.6.1.Хомеопата је дужан да обезбеди валидну сагласност пацијента који прима његове професионалне услуге.

2.6.2.Хомеопата је дужан да пацијенту пружи све информације које су неопходне за добијање валидне сагласности за улазак у професионални однос или за наставак професионалног односа.

2.6.3.Уколико пацијент није у стању које његову сагласност чини валидном (малолетне, ментално заостале и душевно оболеле особе), хомеопата обезбеђује сагласност од надлежних лица или установа (родитељи, старатељи, здравствене и социјалне власти, итд.), уз одговарајуће информисање као у тачки 2.6.2. овог става.

2.6.4.Уколико би тражење сагласности за малолетно, ментално заостало и душевно оболело лице угрозило пружање хомеопатске помоћи том лицу, а помоћ се оцењује као потребна, хомеопата је дужан да се консултује са искусним и стручно довољно квалификованим колегом и да добије његову сагласност за такав рад са пацијентом.

2.6.5.Када ниједан од наведених начина за добијање претходне сагласности није расположив (услед привремене смањене урачунљивости нпр.), а стручна хомеопатска интервенција јесте потребна, хомеопата обезбеђује сагласност накнадно и благовремено.

2.6.6.Сагласност добијена на почетку професионалног односа важи све док је пацијент не повуче. Хомеопата је дужан да прихвати повлачење сагласности за даљи рад са пацијентом. Такође, хомеопата има право да из оправданог разлога одустане од даљег рада са пацијентом, водећи при том рачуна о његовом достојанству и добробити.

2.6.7.По одлуци хомеопате да се привремено или трајно повуче из дотадашње праксе, дужан је да о томе благовремено обавести све своје пацијенте који су у третману и да им понуди прелазно решење у виду договора са колегом који би прихватио те пацијенте на наставак третмана. То може урадити и путем огласа у локалним гласилима.

2.7.Подаци до којих хомеопата долази у раду са пацијентом поверљиве су природе и представљају професионалну тајну чије чување тајности јесте једна од основних дужности хомеопате. Неовлашћено откривање професионалне тајне подлеже дисциплинској и кривичној одговорности.

2.7.1.Хомеопата је дужан да обавести пацијента о поверљивости података и налаза добијених током професионалног односа, као и да је његова дужност да штити њихову тајност.

2.7.2.Хомеопата је дужан да прибави валидну сагласност пацијента за трајно бележење података (писано, аудитивно, видео) које он пружа, како приликом стандардног хомеопатског прегледа, тако и у случајевима научног истраживања или за едукативне потребе.

2.7.3.Хомеопата је дужан да прибави валидну сагласност пацијента за било какво коришћење његових поверљивих података уколико је то коришћење индивидуализовано, односно такво да пацијент те податке може препознати као своје.

2.7.4.Приликом коришћења података сакупљених током рада са пацијентом хомеопата је дужан да сакрије идентитет пацијента и других лица на која се ти подаци односе, те да предузме све разумне кораке како не би дошло до откривања тих идентитета неовлашћеним лицима или јавности.

2.7.5.Хомеопата је дужан да не открије идентитет пацијента чак и уколико пацијент не тражи заштиту свог идентитета.

2.7.6.Изношење података, налаза и мишљења о пацијенту са познатим идентитетом дозвољено је:

а) на стручним комисијама или колегијумима,

б) на суду, на законом прописан начин, а и тада само оних података и налаза који су релевантни за предмет спора и

в) у радним организацијама где постоји обавеза да хомеопата доставља писани извештај; хомеопата то тада чини тако да својим извештавањем (бројем и селекцијом података, формулацијом и слично) у највећој могућој мери заштити пацијента.

2.7.7.Хомеопата је дужан да сараднике у установи у којој ради, као и студенте и друга повезана лица, упозна са неопходношћу чувања поверљивих података, те да их позове на разумевање и сарадњу у томе.

2.7.8.Уколико пацијент, односно родитељ/старатељ затражи да му се саопшти процена и мишљење, хомеопата то чини без присуства трећих лица и на професионалан начин, предупредјујући све предвидљиве штетне последице које то саопштење може проузроковати.

2.7.9.У случају претње или присиле на откривање поверљивих података, хомеопата је дужан да у границама оправдане бриге за своју егзистенцију предузме одговарајуће кораке, укључујући и овавештавање Друштва хомеопата Србије или других надлежних служби које би могле помоћи у чувању тајности података.

2.8.Хомеопата и пацијент деле одговорност за исход терапијског процеса како својим приступом третману, тако и администрацијом или прекидом узимања прописаног хомеопатског средства.

2.8.1.Хомеопата не сме снагом свог ауторитета да се меша у третман који је пацијент започео код другог хомеопате, код лекара конвенционалне медицине или другог терапеута, на начин да мења њихов протокол лечења или да утиче на одлуку пацијента да обустави своју алопатску терапију.

2.8.2. Хомеопата не сме у својој професионалној пракси да користи поступке, средства или протоколе који, макар као узгредан ефекат, доводе до неуважавања достојанства и психофизичког интегритета пацијента и других на које се ти поступци, средства или протоколи примењују.

2.9. Хомеопата уважава стандарде своје струке и одредбе овог кодекса; њега не обавезују налози других ауторитета (појединаца или установа) уколико се косе са струком и Кодексом етике хомеопата Србије.

3. ОДНОС ПРЕМА ЈАВНОСТИ

Хомеопата је свестан осетљивог положаја своје струке у јавности. Његова је дужност да у односу са јавношћу поступа опрезно и одмерено.

3.1. Представљајући јавности научну хомеопатију или посебне хомеопатске дисциплине, хомеопата је дужан да извештава тачно, разумљиво и у потребној мери информативно.

3.2. Хомеопата је свестан ограничења хомеопатије као научно-медицинске методе. Представљајући хомеопатију јавности он је дужан да избегне сензационализам, као и свака друга претеривања која би могла да наведу јавност да поверује како су могућности хомеопатије веће, односно мање него што стварно јесу.

3.3. Све што се употребљава, укључујући и хомеопатију, може и да се злоупотребљава. Хомеопата може да користи своја стручна знања како би утицао на став јавности према одређеном проблему, али при том он не сме злоупотребити ни своја стручна знања, ни свој положај.

3.3.1. Користећи своја стручна знања у јавном деловању, хомеопата је дужан да не злоупотребљава хомеопатију у политичке, идеолошке или приватне сврхе.

3.4. Хомеопата своје услуге пружа на јавно дефинисан начин, у оквиру установе у којој је запослен или под законом прописаним условима обављања делатности за коју је регистрован у АПР-у, као и у складу са условима који су општеприхваћени у хомеопатској заједници .

3.5. Хомеопата је дужан да јавности тачно представља своје квалификације и своје способности. Такође је дужан да исправи друге који његове квалификације и способности представљају нетачно.

3.6. Хомеопата је дужан да у јавности не коментарише податке који се односе на појединце чији је идентитет обелодањен, чак ни онда када ти појединци дају сагласност за откривање свог идентитета.

3.6.1. Лицу чији је идентитет обелодањен или доступан јавности, хомеопата не сме своје стручно мишљење или савет упућивати поштом, посредством трећих лица или средстава јавних комуникација.

3.7. Хомеопата као здравствени радник је дужан да се упозна са болестима које подлежу обавезној пријави и да предузме све одговарајуће мере у таквим случајевима, а у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести Републике Србије.

3.8. Оглашавајући хомеопатске услуге у средствима јавног информисања, хомеопата је дужан да избегава вредносне процене и комерцијалан начин, односно дужан је да се ограничи на давање обавештења.

3.8.1. Члан Друштва хомеопата Србије може приликом свог личног оглашавања навести само податак о регистрацији у Друштву.

3.8.2. Ниједан члан не сме своје чланство у Друштву користити за рекламирање било каквог терапијског поступка, производа или средства.

3.8.3. Када хомеопата оглашава свој рад заједно са другим терапеутима било које оријентације дужан је да предузме све разумне кораке како би се уверио да су ти други терапеути чланови признатих професионалних тела.

3.9. Хомеопата је дужан да води рачуна о свом неформалном понашању у јавности тако да тим понашањем не умањи поверење јавности у своју компетентност да професионалне услуге пружи у складу са стручним и етичким захтевима.

4. ОДНОС ПРЕМА КОЛЕГАМА

4.1. Хомеопата ће са посебном пажњом неговати колегијалност, сарадњу и стручну размену, не стављајући никада те вредности изнад достојанства других људи, непосредно или посредно укључених у професионални однос.

4.2. Критикујући стручни рад својих колега, укључујући и друге професије, хомеопата је дужан да води рачуна да предмет критике буде заиста рад, а не личност. Његова је дужност да у критици избегава отворене увреде и омаловажавања, као и алузије на личност или друге поступке невезане за предмет критике особе чији рад критикује.

4.3. Уколико није у могућности да пацијенту пружи тражену услугу, хомеопата је дужан да му пружи обавештења о другим колегама који такву услугу могу да му понуде.

4.4. Хомеопата не сме да улази у професионални однос са пацијентом за кога зна да је већ у таквом односу са другим колегом хомеопатом, изузев уз сагласност тог колеге, односно тек након престанка професионалног односа између пацијента и колеге.

4.5. Колеги са којим ступа у професионални однос (коме пружа професионалну услугу) хомеопата може указати, из колегијалности, извесну предност, али само уз услов да то не крши обичајне или етичке норме средине у којој ради, као ни норме овог кодекса етике.

4.6. Уколико уочи да колега крши одредбе овог кодекса етике, хомеопата је дужан да на тактичан и неутралан начин позове колегу на преиспитивање својих поступака. Ако ни после тога не дође до промене понашања, хомеопата ће се обратити суду части Друштва хомеопата Србије. Хомеопата може да се обрати суду части и без претходног позивања колеге на преиспитивање својих поступака.

5. ОДНОС ПРЕМА УСЛОВИМА, СРЕДСТВИМА И ЕВИДЕНЦИЈИ РАДА

5.1. Хомеопата је дужан да води рачуна да простор у коме обавља праксу испуњава прописане и општеприхваћене професионалне стандарде.

5.1.1. Хомеопата је дужан да средства свог рада држи у исправном и хигијенском стању, а у складу са стандардима струке.

5.2. Хомеопата је дужан да обезбеди адекватно и сигурно одлагање и контролу приступа документацији о пацијентима, било да је у писаном или у електронском облику.

5.2.1. Хомеопата је дужан да досије о пацијенту чува на начин да он буде осигуран од нестајања, влаге, оштећења и коришћења од стране других неовлашћених лица. Досије се чува минимум 5 (пет) година од дана пацијентове последње посете, уколико законским или другим релевантним актом није другачије прописано.

5.2.2. Хомеопата је дужан да уклони имена и остале личне ознаке из архивиране базе података која ће се користити за истраживање или друге статистичке сврхе.

5.3. На захтев пацијента да се белешке његовог случаја пошаљу њему лично, другом хомеопату или лекару комплементарне медицине хомеопата ће то учинити у најкраћем могућем року и у форми основних и важних информација које су опредељивале третман.

5.4. Пацијент има право да зна назив хомеопатског средства које му хомеопата препоручује и уколико затражи објашњење природе деловања тог средства хомеопата је дужан да му то објашњење и пружи на начин прилагођен разумевању пацијента.

6. ТУЖБЕНИ ПОСТУПЦИ

Сврха ових поступака је да осигурају непристрасан увид у разлоге притужбе против професионалног члана Друштва хомеопата Србије или хомеопате са дозволом за рад. Посредовање Друштва у притужбама служи да помогне односу између хомеопате и

пацијента или колегијалном односу, у циљу бољег међусобног разумевања и подизања професионалних стандарда.

6.1. У складу са чл.45. Статута, Друштво именује суд части који одлучује по притужбама професионалних чланова или јавности.

6.2. Свака особа која размишља о покретању званичне притужбе може имати прелиминаран поверљив разговор са чланом суда части у покушају мирног и неформалног решења спора.

6.3. Званична притужба може бити поднета унутар три године од спорног догађаја.

6.3.1. По пријему притужбе сви чланови суда части ће заједно и у најкраћем могућем року темељно испитати релевантне чињенице случаја, информисати сукобљене стране и посредовати у разјашњавању неспоразума између њих, омогућавајући тако да грешке буду признате и исправљене колико је год то могуће.

6.3.2. Уколико притужбу није могуће решити посредовањем и помирењем, поступак прелази у саслушање пред судом части и даљи ток дисциплинског поступка је регулисан Анексом овог кодекса у складу са Статутом Друштва (чл.42.,46.,47.).

6.4. Суду части стоје на располагању следеће санкције: опомена, писмена гаранција да се прекршај неће поновити, суспензија из чланства у Друштву и искључење из Друштва хомеопата Србије. Суд части може алтернативно уз санкцију изрећи и препоруку лечења, саветовања, надзора или обуке, која је од важности за дотични случај.

6.4.1. Детаљан опис дисциплинских мера, вођења и чувања документације коришћене пред судом части уређује се Анексом овог кодекса етике у складу са чл.42.,46.,47.,48. Статута Друштва.

6.5. Против одлуке суда части може се поднети жалбени приговор скупштини Друштва у року од 30 (тридесет) дана од дана доношења одлуке суда части, а у складу са чл.48. Статута Друштва.

7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

7.1. Хомеопатски преглед и прописивање хомеопатског средства може да врши само адекватно образован хомеопата.

7.2. Хомеопата у свом раду поступа по одредбама Кодекса етике хомеопата Србије. Уколико захтеви друштвених институција и појединаца у односу на коришћење података о личности или у односу на хомеопатски рад долазе у супротност са начелима етике хомеопата, хомеопата је дужан да такав рад одбије и да по потреби затражи помоћ Друштва хомеопата Србије.

7.3.Са одредбама овог кодекса етике треба упознати студенте основних студија хомеопатије, у циљу припреме за самостално обављање професионалне праксе.

7.4.Против хомеопате који не поступа у складу са овим кодексом биће поднета притужба суду части који потом доноси меру у складу са важећим интерним прописима Друштва хомеопата Србије (Статут и Анекс кодекса етике).

7.5.Измене и допуне овог кодекса доносе се по истом поступку као и Кодекс етике хомеопата Србије.

У Београду, 27.6.2022.

Петар Поповић, председник Друштва
